NOMINAL PHRASES WITH THE ADJECTIVE FORESTIER IN ROMANIAN

Simona Sandu (Pîrvulescu)
PhD Student, University of Craiova

Abstract: Forest terminology operates with simple terms and complex terms, interesting on a linguistic basis. Their semantics is important for the domain profile. At the level of complex terms, nominal phrases grouped around a noun prevail. In this article we have tried to capture the variety and structure of the nominal phrases formed with the generic adjective forestier in Romanian, currently in use.

Keywords: forestier, meaning, nominal phrase, noun, term

Introducere

Terminologia forestieră are rădăcinile foarte adânc înfipte în istoria civilizației umane[1]. „Aurul verde" sau „plămânul planetei" – pădurea – a existat dintotdeauna, a avut, are şi va avea un rol foarte important în viața noastră. Pădurea – nucleul[2] tematic al terminologiei forestiere – constituie o resursă naturală regenerabilă (spre deosebire de celelalte resurse naturale), o sursă inepuizabilă de materie primă pentru diverse alte ramuri economice (cosmetică, farmaceutică, alimentară, mobilă, industria chimică, instrumente muzicale, articole sportive, turism ș.a.)[3]. Utilizarea, pe scară largă, a produselor de natură forestieră a dus la creşterea interesului lingviştilor[4] pentru apariția şi evoluția terminologiei forestiere, la cercetarea faptelor de limbă aparţinând acestei terminologii.

[1] Cf. Giurescu, 1976: 20, o menţiune a termenului *pădure* pe teritoriul românesc datează din anii 75-74 î.e.n. când C. Scribonius Curio ajunge cu armata sa lângă Dunăre pe care nu a îndrăznit să o treacă deoarece „s-a temut ... de „întunecimea codrilor".

[2] "[…] terminology is a field of knowledge about an object." (Cabrè, 2003: 183). Prin analogie, putem considera pădurea – ca un asamblu constituit din arbori, arbuşti, vegetație forestieră, faună, soluri, climă ș.a.m.d. – ca obiect al domeniului de cunoştințe care este apanajul terminologiei forestiere.

[3] Vezi Giurescu, 1976: 19-20, 23; Palaghianu, 2015: 8 -17; Tkacenko, 1955: 22-40.

[4] Botnaru Ana-Maria – *Pădurea şi istoria românilor. Aspecte terminologice* - http://cis01.central.ucv.ro/litere/activ_st/articole_anale_lingvistica_2009/botnaru_ana-maria.pdf, *Microcâmpul lexico-semantic „nume de arbori" în limba română* - http://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A3360/pdf, *Verbe careexprimă intervenția omului asupra pădurii* - http://cis01.central.ucv.ro/litere/activ_st/articole_anale_lingvistica_2010/botnaru_ana-maria.pdf; Moscal Dinu – *Teoria câmpurilor lexicale. Cu aplicație la terminologia populară a formelor de relief pozitiv*, Iaşi, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", 2013; Zamfirescu Oana – *Diatopic, diastratic and diaphasic variation in the romanian folk names of flower plants* (în LDMD2), Nagy Imola Katalin – *Botanical names revisited*, în LDMD5, Dogaru Lucreția – *Analiză istorică evolutivă a codificărilor silvice*, în http://revcurentjur.ro/old/arhiva/attachments_201201/recjurid121_13FR.pdf; Universitatea din Copenhaga – Tree Improvement Glossary: Illustrated glossary of terms used in forest tree improvement https://curis.ku.dk/ws/files/20710875/tn46.pdf şi exemplele pot continua.

BDD-V5193 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-22 21:00:26 UTC)

Terminologia forestieră, privită ca ansamblu de cuvinte specializate[5] ale domeniului forestier (silvic), operează cu termeni simpli şi cu termeni complecşi numiţi şi unităţi sistematice, unităţi terminologice, structuri sintagmatice, sintagme terminologice[6]. Constituirea sintagmelor terminologice urmează tiparul şi regulile sintaxei limbii comune[7], obţinându-se sintagme terminologice cu centru de grup substantival, verbal, adjectival, respectiv sintagme nominale, verbale, adjectivale.

În articolul de faţă vom încerca să surprindem varietatea centrului de grup substantival din cadrul sintagmelor nominale bimembre formate cu ajutorul determinantului *forestier*, urmând ca într-un articol viitor să analizăm tipologia sintagmelor nominale plurimembre formate cu ajutorul adjectivului *forestier* în limba română. Corpusul supus analizei noastre este constituit din 49 de termeni complecşi, selectaţi din surse scrise[8], termeni care se regăsesc şi în surse on-line[9]. Pentru definiţii şi sensuri, am consultat dicţionare de uz general: DEX şi MDA.

1. Definiţia termenului *forestier*

FORESTIER, -Ă, forestieri, -e, adj. privitor la păduri; de pădure; în legătură cu exploatările de păduri; silvic. – Din fr. **foréstièr** (DEX, 441)

forestier, -ă [At: DA ms / P: *-ti-er* ~/ Pl:~*i*~*e* / E: fr. **foréstièr*] 1.*** *a* privitor la păduri**. 2.** a de pădure. **3.** a în legătură cu exploatările de păduri Si: *silvic*(MDA, 2010, vol. I: 929)

forestier, -ă I. adj. referitor la păduri; silvic; (despre întreprinderi, industrie etc.) care prelucrează lemnul pădurilor. (< fr. *foréstièr*) (DAN: 421)

Comparând cele trei definiţii înregistrate în dicţionarele limbii române prezentate mai sus şi definiţiile prezentate de dicţionarele limbii franceze – cele referitoare la *forestier* ca adjectiv – constatăm că sensul definitoriu al termenului *forestier* este „privitor/referitor la păduri”, sens care are ca sinonim termenul *silvic*. În limba română, *forestier* are numai valoare de adjectiv, fiind utilizat în variate sintagme nominale bimembre sau plurimembre.

Cercetând sursele online puse la dispoziţie de ATILf, am constatat că prima înregistrare cu definiţie a termenului *forestier* a fost făcută în anul 1606, în *Thresor de la langue française* de către Nicot; prima sa definiţie ni-l prezintă ca substantiv care denumeşte *persoana care păzeşte pădurea*[10]. Alt sens al cuvântului *forestier* este „străin” („etranger”) – care nu a fost preluat nici de limba română, nici de limba engleză. Cu valoarea morfologică de adjectiv este înregistrat în Dicţionarul Academiei Franceze (ediţia a 4-a, 1762) cu referire la *Les Villes forestières d'Allemagne*[11].

---

[5] Conform Cabrè, 1998: 149 – *L'ensemble des mots spécialisés d'une discipline donné (ou d'un domaine d'activités) constitue, comme on sait, la terminologie de cette spécialité.*

[6] Cabrè, 1998: 149, 156; Pavel, Rucăreanu, 2001: 23-24.

[7] Cabrè, 1998: 155., 161.

[8] Iancu, Apetroaie, Leca, Cucerzan, 2010 şi Tkacenko, 1955.

[9] http://www.icas.ro/ ; http://www.rosilva.ro/

[10] *Forestier, m. acut. Vient de ce mot Forest, et signifie celuy qui a en garde la forest, soit d'eauë soit de bois, comme dit ledit du Tillet, toutesfois nous l'approprions au garde de bois. Ainsi dit-on sergent forestier, qui a droit d'exploit sur les degradans les bois. Forestiers de Flandres, comme dit iceluy du Tillet, estoyent gouverneurs et gardiens du pays de Flandres officiers muables au bon plaisir du Roy de France, desquels la charge estoit non seulement sur la terre, lors pleine de la forest charbonniere, ains sur la mer aussi.*

[11] *Il est quelque fois adjectif; & en ce sens on dit, Les Villes forestières d'Allemagne, en parlant des quatre Villes qui sont sur le Rhin au-dessus de Bâle, dans le voisinage de la Forêt Noire. Rhinfeld, Valdshut, Sechingen & Lauffenbourg.*
(http://portail.atilf.fr/cgibin/dico1look.pl?strippedhw=forestier&headword=&docyear=ALL&dicoid=ALL&articletype=1, 16.11.2018, *FORESTIER*)

BDD-V5193 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-22 21:00:26 UTC)

Termenul *forestier* a fost preluat de limba română din franceză numai ca adjectiv.

În limba franceză, termenul *forestier* este folosit cu două valori morfologice diferite: prima utilizare ni-l prezintă ca substantiv, a doua utilizare înregistrată în dicționarele limbii franceze ni-l înfățișează cu valoarea morfologică de adjectiv:

forestier[12]=„fonctionnaire responsable d'une unité administrative forestière". (http://www.granddictionnaire.com/ficheOqlf.aspx?Id_Fiche=8479500, 28.10.2018, *forestier*)

forestier[13] = „terme général désignant ou qualifiant une personne travaillant dans le domaine de la foresterie. Personne qui a une charge dans une forêt, et, spécialement, une forêt du domaine public". (http://www.granddictionnaire.com/ficheOqlf.aspx?Id_Fiche=8399201, 28.10.2018, *forestier*)

forestier[14] = „qui se rapporte à la forêt".
(http://www.granddictionnaire.com/ficheOqlf.aspx?Id_Fiche=17067318, 28.10.2018, *forestier*)

2. Sintagme nominale

Forestier intră în componența unor sintagme nominale bimembre și plurimembre, individualizând semantic substantivul – centru de grup. În lucrarea de față, vom analiza sintagme nominale bimembre, construite după tiparul *substantiv + forestier*. Acestea pot fi clasificate, în funcție de categoria onomasiologică a substantivului-centru de grup nominal, în:

2.1. Substantivul-centru de grup denumește mașini, utilaje și dispozitive folosite în domeniul forestier: *camion forestier, clupă forestieră, freză forestieră, graifer forestier, macara forestieră, remorcă forestieră, taf, tocător forestier, tractor forestier*[15]*, troliu forestier, utilaj forestier*. O parte din substantivele-centre de grup sunt monosemantice (în limba comună), facilitând terminologizarea lor:

camion < *fr. camion*, s.n., „autocamion"(DEX, 151). Sintagma *camionforestier* desemnează un autovehicul mare cu caroserie deschisă prevăzut cu platformă sau benă, folosit pentru transporturi de lemne sau alte produse forestiere.

macara < tc. *makara*, s.f., „dispozitiv sau sistem tehnic construit pe principiul scripeților, cu care se ridică (și se deplasează) greutăți (mari) pe distanțe scurte". (DEX, 670) – termen monosemantic care desemnează un dispozitiv utilizat, de obicei, în construcții (utilizare cunoscută de toți vorbitorii limbii), în activitățile portuare și în domeniul forestier.

tractor < fr. *tracteur*, s.n. = autovehicul cu mare putere de tracțiune folosit, în agricultură și în industrie, pentru tractarea și acționarea unor utilaje; *p.ext.* vehiculul împreună cu utilajul pe care îl remorchează[16]. – din (DEX, 1251).

utilaj < fr. *outillage*, s.n. = totalitatea uneltelor, aparatelor, mașinilor etc. necesare pentru efectuarea unei anumite lucrări sau pentru asigurarea procesului de lucru într-o întreprindere, într-un laborator etc. (DEX, 1298) – cuvânt monosemantic, candidat ideal pentru arondarea la terminologia forestieră.

---

[12] Definiție dată de către Comité conjoint FAO-IUFRO de bibliographie et terminologie forestières în anul 1975 și înregistrată în banca de date a OFFICE QUÉBÉCOIS DE LA LANGUE FRANÇAISE.

[13] Definiție data de către OFFICE QUÉBÉCOIS DE LA LANGUE FRANÇAISE și înregistrată în anul 1994 în banca de date proprie; este considerat termen privilegiat, având înregistrate formele *forestier* s.m. și *forestière* s.f.; ca domeniu de referință este indicat: *appellation de personne > appellation d'emploi (denumirea unei personae, denumirea unui angajat).*

[14] Această definiție apare în fișa terminologică a termenului *forestier* tratat ca adjectiv, în banca de date a OFFICE QUÉBÉCOIS DE LA LANGUE FRANÇAISE. Definiția este dată de către Agence de coopération culturelle et technique în 1977.

[15] Compuse sintagmatice: tractor forestier – tractor articulat forestier, tractor echipat forestier

[16] Cu variantele *tractor echipat forestier, tractor articulat forestier* – ultimul având forma abreviată *taf* .

BDD-V5193 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-22 21:00:26 UTC)

Alte substantive-centre de grup sunt polisemantice; în acest caz, determinanții, contextul specializat contribuie la specializarea unui sens în domeniul dat:
freză < fr. *fraise,* s.f., „1. unealtă aşchietoare cu unul sau mai multe tăişuri, dispuse simetric în jurul unui ax şi având o mişcare de rotaţie, folosită la prelucrarea metalelor, a lemnului şi a altor materiale dure. 2. maşină de frezat. 3. maşină agricolă având organul activ format dintr-un ax rotitor prevăzut cu gheare şi cuţite, care taie şi mărunţeşte pământul. 4. (urmat de determinarea „rutieră") maşină de lucru rutieră folosită pentru scarificarea, mărunţirea şi amestecarea cu lianţi a stratului superficial de pământ, la drumurilor". (DEX, 450). Sintagma *freză forestieră* își adjudecă primul sens, desemnând o unealtă utilă în prelucrarea lemnului.
graifer < germ. greifer, s.n., „1. organ al unor maşini de cusut care are rolul de a prinde, de a deplasa etc. aţa. 2. benă (de transportat, de ridicat) prevăzută cu cablu". (DEX, 486) Sintagma *greifer forestier* semnifică o benă folosită pentru operațiile de prindere și manipulare a bușteni lor.
remorcă < fr. *remorque*, s.f., „1. vehicul fără autopropulsie, tras de un vehicul motor şi destinat transportului de persoane sau de mărfuri. 2. odgon, cablu cu care se remorchează o navă, un şlep etc." (DEX, 1038). Sintagma *remorcă forestieră* actualizează primul sens; de obicei, remorca forestieră se atașează la un tractor.
tocător < este format din derivare cu sufixul „-(ă)tor" de la cuvântul de bază *(a) toca*[17] şi „are înregistrate sensurile: „I. adj. care toacă, care mărunţeşte, care zdrobeşte ceva. II. s.n. 1. cuţit mare sau maşină de tocat carne, nutreţ etc. 2. placă de lemn, de material plastic etc. pe care se toacă zarzavaturi, carne etc." (DEX, 1245). În cadrul sintagmei *tocător forestier*, dintre cele două omonime este preluat cel cu valoare substantivală, denumind o mașină care taie lemne. Regional, se folosește și varianta lexicală *tocătoare.*
clupă < *germ. Kluppe*, s.f., „1. instrument în formă de compas, care serveşte la măsurarea diametrului trunchiurilor de arbori; compas forestier. 2. unealtă manuală formată dintr-un cadru închis şi din braţe de acţionare, în interiorul căruia se prind bacurile de filetat".(DEX, 217). Sintagma *clupă forestieră* este pleonastică întrucât termenul *forestier* este inclus în definiție.

2.2.Substantivul-centru denumește accesorii forestiere*: anvelopă forestieră, cablu forestier, cârlig forestier, geacă forestieră*[18]*, lanț forestier, salopetă forestieră*[19]**.** Dintre exemplele date, numai substantivele care denumesc obiecte vestimentare sunt monosemantice:
geacă[20] < engl. *jacket*, s.f., „ jachetă scurtă până în talie" (DEX, 469). Cuvânt monosemantic care, în terminologia forestieră desemnează obiectul vestimentar, de obicei de culoare verde – camuflaj, îmbrăcată de pădurari sau de muncitorii silvici.
salopetă < fr. *salopette*, s.f., „costum de protecţie confecţionat de regulă din doc (compus dintr-un pantalon prelungit printr-un plastron cu bretele) purtat, de obicei, peste hainele obişnuite" (DEX, 1072). *Salopeta forestieră* este un obiect vestimentar, purtată de către silvicultori (muncitori) pentru a le proteja hainele.

Următoarele substantive-centre de grup nominal sunt polisemantice. În procesul de terminologizare, ele actualizează primul sens din definiția cuprinsă în dicționarul de uz general:
anvelopă < fr. *enveloppe*, s.f., „1. înveliş de protecţie al camerei de aer a unei roţi de vehicul, confecţionat din cauciuc. ♦ înveliş exterior al unei mingi de fotbal, de volei etc. 2. supracopertă. 3. (Pict.) atmosferă difuză care învăluie figurile dintr-un tablou". (DEX, 56). În sintagma

[17] verbul *a toca* este moștenit din lat. *toccare
[18]Cu varianta *geacă forestieră Stihl*
[19]Cu varianta *salopetă forestieră antitâiere*
[20]Cunoscut și cu varianta lexicală *giacă.*

BDD-V5193 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-22 21:00:26 UTC)

anvelopă forestieră, actualizează primul sens, de bază desemnând învelișul confecționat din cauciuc cu rol de protecție al camerei de aer al unei roți de vehicul utilizat în domeniul forestier.
cablu < fr. *câble*, s.n., „1. mănunchi de fire textile sau metalice răsucite, folosit la tracțiuni sau la ridicat greutăți. 2. conductă electrică formată din mai multe fire izolate (acoperite cu un înveliș vegetal sau metalic). 3. unitate de măsură pentru distanțe, egală cu a zecea parte dintr-o milă marină, adică cu 185,2 m; ancablură". (DEX, 143). Sintagma *cablu forestier* actualizează primul sens desemnând un mănunchi de fire metalice răsucite, folosit la tracțiuni sau la ridicat greutăți (trunchiuri de lemn/bușteni).
cârlig[21]< bg. *kărlig*, s.n., „1. piesă de metal cu un capăt îndoit, de care se atârnă, se prinde etc. un obiect[22]. 2. prăjină cu un capăt (metalic) încovoiat, care servește la scoaterea găleții cu apă din fântână. 3. partea metalică a undiței, de forma unui ac îndoit, în care se prinde peștele. 4. încuietoare la o ușă, la o poartă etc., în formă de bară metalică subțire sau de cui lung, încovoiat la un capăt, care se prinde într-un belciug, într-un ochi de metal etc. 5. andrea. 6. mic dispozitiv cu care se prind rufele pe frânghie. 7. (Rar) mlădiță sau cârcel de viță-de-vie". (DEX, 180) Pentru sintagma *cârlig forestier*, substantivul-centru actualizează primul sens.
lanț[23] < bg. *lanec*, s.n., „1. șir de verigi, de plăci, de zale etc. metalice, unite între ele pentru a forma un tot, care servește spre a lega ceva, a transmite o mișcare etc.[24] 2. lanț (1) mic, de obicei din metal prețios, servind ca podoabă (la mână, la gât). 3. (Fig.) tot ceea ce constituie o legătură puternică; ceea ce încătușează libertatea, independența cuiva. 4[25]. șir continuu de elemente, ființe, lucruri, stări asemănătoare" (DEX, 634). *Lanțforestier* este utilizat cu primul sens și denumește un șir de verigi, zale metalice, unite între ele pentru a forma un tot, care servește spre a lega lemne/produse din lemne.

2.3.Substantivul-centru de grup denumește lucrări/activități[26] specifice domeniului forestier: *activitate forestieră, cartare forestieră, estimare forestieră, exploatare forestieră, gestionare forestieră, lucrare forestieră, marcare forestieră, marcaj forestier, măsurare forestieră.*
Substantive-centre de grup monosemantice, monosemantismul lor facilitând trecerea spre limbajele de specialitate:
estimare < format prin derivare *(a) estima* + sufixul „*-re*", s.f., „acțiunea de a estima și rezultatul ei; evaluare (aproximativă), estimație" (DEX, 393). Sintagma *estimare forestieră* este utilizată, în general, pentru a denumi rezultatul evaluării aproximative a masei lemnoase / a produselor forestiere naturale existente în unitățile zonale forestiere.

[21] Este bază pentru derivatele *cârligaș* (cârlig+sufixul „-aș"), *cârligel* (cârlig + sufixul diminutival „-el") și cârligioară (cârlig+sufixul „-oară"), ultimul derivat fiind o denumire popular, regionalism pentru planta *Bidens cernuus* (cunoscută și sub denumirea *iarbă-roșie*) (DEX, 2016: 180)
[22] Din primul sens s-a obținut locuțiunea verbală *a se face cârlig = a se strâmba, a se ghemui.*
[23]Este bază pentru derivatele *lănțișor, lănțuș, lănțușor* (DEX, 2016: 638).
[24]Ca sensuri dependente de sensul 1, DEX înregistrează: *instrument format dintr-un șir de vergele groase, cu care se măsoară lungimile de teren* și sensul *lucrătură simplă, făcută cu croșeta, care constă dintr-un șir de ochiuri înlănțuite* (DEX, 2016: 634).
[25]Cu acest sens, *lanț* intră în alcătuirea unor unități frazeologice ca: *reacție în lanț = reacție care, producându-se într-un anumit punct al unui corp, se propagă în toată masa lui, dând naștere unei succesiuni de reacții elementare*; *lanț cauzal închis = feedback*; *a se ține lanț = a se succeda (în număr mare).* Ca sens secundar, DEX înregistrează sensul *șir format din mai mulți atomi legați între ei; catenă. (*DEX, 2016: 634)
[26]În general, aceste substantive sunt de origine verbală.

BDD-V5193 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-22 21:00:26 UTC)

gestionare < format prin derivare *(a) gestiona* + sufixul „*-re*”, s.f., „acțiunea de a gestiona și rezultatul ei” (DEX, 474). Sintagma *gestionare forestieră* se referă la activitatea de a administra bunurile unui fond forestier de stat/particular.
marcare < format prin derivare *(a) marca* + sufixul „*-re*”, s.f., „acțiunea de a marca; marcaj, marcat” (DEX, 681). *Marcarea forestieră* desemnează acțiunea de marcaj – însemnare – a arborilor (fie pentru tăiere, fie pentru protejare – sunt marcaje diferite), a buștenilor, a parchetelor destinate anumitor utilizări (combustibil lemnos – pentru ardere; materie primă pentru fabrica de mobilă / de instrumente muzicale ș.a.m.d.).
măsurare < format prin derivare *(a) măsura* + sufixul „*-re*”, s.f., „acțiunea de a (se) măsura; determinare a valorii unei mărimi; măsură, măsurătoare, măsurat” (DEX, 695). *Măsurareaforestieră* se referă la acțiunea de măsurare (determinare a cantității) a masei lemnoase (măsurarea pe picior, de exemplu, sau cubarea – determinarea în metri cubi a masei lemnoase).

Substantivele-centre de grup polisemantice care, în contexte specifice terminologiei forestiere, actualizează un singur sens, devenind monosemantice:
activitate < fr. *activité,* lat. *activitas, -atis*, s.f., „1. ansamblu de acte fizice, intelectuale și morale făcute în scopul obținerii unui anumit rezultat; folosire sistematică a forțelor proprii într-un anumit domeniu, participare activă și conștientă la ceva; muncă, ocupație, îndeletnicire, lucru. 2. (în sintagma) activitate solară = totalitatea fenomenelor care se produc în păturile exterioare ale suprafeței Soarelui și care pot influența suprafața terestră. 3. (fiz.) numărul de particule emise pe secundă de o sursă radioactivă” (DEX, 11). În sintagma *activitate forestieră,* substantivul-centru de grup actualizează primul sens. Observăm că substantivul *activitate* are sensurile 2 și 3 marcate diastratic.
cartare < format prin derivare *(a) carta* + sufixul „*-re*”, s.f., „1. acțiunea de a carta și rezultatul ei. 2. urmărire pe teren și transpunere, prin semne și prin culori convenționale, pe hărți topografice, a răspândirii și a caracterelor diferitelor elemente din natură (roci, formațiuni geologice, ape, soluri, animale etc.)” (DEX, 163). Sintagma *cartare forestieră* se referă la transpunerea, pe hărți forestiere, a răspândirii diferitelor unități de păduri cu subzonele forestiere, distribuirea florei și faunei specifice zonei forestiere.
exploatare < format prin derivare (a) exploata + sufixul „-re”, s.f., „acțiunea de a exploata și rezultatul ei. 1. însușirea fără echivalent a unei părți din munca producătorilor nemijlociți de către cei care dispun de mijloace de producție. 2. exploatație. 3. totalitatea lucrărilor de punere în valoare a unui bun natural sau a unui sistem tehnic. 4. loc de unde se exploatează o substanță utilă, un material folositor. 5. fig. faptul de a profita, de a trage folos în mod abuziv” (DEX, 404). În cadrul sintagmei *exploatare forestieră* este actualizat sensul 3.
lucrare < format prin derivare *(a) lucra* + sufixul „*-re*”,s.f., „1. acțiunea de a lucra și rezultatul ei; muncă, activitate. 2. înfăptuire, realizare. 3. fig. (rar) lucrătură (2).” (DEX, 663). *Lucrare forestieră* poate desemna orice tip de activitate necesară înființării/îngrijirii/curățirii/tratării pepinierelor forestiere/pădurilor.
marcaj < fr. *marquage*, s.n., „acțiunea de a marca și rezultatul ei; marcare. 1. (concr.) semn distinctiv aplicat pe un obiect, pe un animal etc. pentru a-l deosebi de altele. ♦ Spec. semn făcut copaci, pe stânci etc. sau pe tăblițe speciale, pentru a indica turiștilor un anumit drum; p.ext. totalitatea semnelor care indică un drum turistic; spec. semn convențional care indică ceva (pe o suprafață, pe drumurile rutiere etc.). 2. (sport) supraveghere a unor jucători din echipa adversă, pentru a-i împiedica să întreprindă acțiuni ofensive sau să marcheze. 3. (în sintagma) tabelă de marcaj = tabelă pe care se afișează scorul într-o competiție (sportivă).” (DEX, 681). *Marcajul*

BDD-V5193 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-22 21:00:26 UTC)

forestier se referă la însemnarea arborilor, buștenilor, zonelor / subzonelor forestiere – însemnare realizată pentru a se observa diverse operațiuni de curățire, îngrijire, tratare a arborilor/puieților.

2.4.Substantivul-centru de grup denumește elemente de vegetație forestieră: *arbust forestier, câmpie forestieră, cultură forestieră, peisaj forestier, puiet forestier, specie forestieră.* Și în această subgrupă identificăm substantive-centre de grup monosemantice și substantive-centre de grup polisemantice.

arbust < fr. *arbuste*, lat. *arbustum*, s.m., „plantă lemnoasă mai mică decât arborele, care se ramifică de la rădăcină în formă de tufă și nu formează o coroană distinctă” (DEX, 63). Sintagma *arbust forestier* este pleonastică deoarece termenul forestier se regăsește în definiție.

câmpie < format prin derivare câmp + sufixul „-ie”, s.f., „întindere vastă de pământ fără accidente însemnate de teren; șes, câmp” (DEX, 178). Sintagma *câmpie forestieră* se referă la câmpia acoperită cu păduri, în zonele de câmpie predominând speciile de foioase (stejar, gârniță, frasin, ulm de câmp, plop, salcâm).

cultură < fr. *culture*, lat. *cultura*, s.f., „1. totalitatea valorilor materiale și spirituale create de omenire și a instituțiilor necesare pentru comunicarea acestor valori. ♦ faptul de a poseda cunoștințe variate în diverse domenii; totalitatea acestor cunoștințe; nivel (ridicat) de dezvoltare intelectuală la care ajunge cineva. 2. totalitatea lucrărilor agrotehnice necesare plantelor agricole pentru a se realiza producții mari și constante; știința, priceperea de a lucra pământul, de a îngriji plantele. ♦ teren cultivat cu un anumit fel de plante. ♦ creștere, prăsire a unor animale. 3. creștere, în laborator, a bacteriilor pentru diverse utilizări; colonie de bacterii obținută pe această cale. 4. (în sintagma) *cultură fizică* = dezvoltare armonioasă a corpului prin sport și gimnastică, atât pentru întărirea și menținerea sănătății, cât și pentru formarea calităților fizice necesare în muncă, sport etc., la care se adaugă baza materială, cercetarea științifică, procesul de formare a specialiștilor; disciplină care se ocupă cu această dezvoltare; educație fizică” (DEX, 281). Din multitudinea de sensuri (principale și secundare), *cultură forestieră* actualizează sensul 2 desemnând lucrări de împădurire/reîmpădurire/refacere/substituire/completare/ameliorare a unor porțiuni de teren forestier sau activitatea de semănare a semințelor forestiere în pepinierele forestiere. În cadrul sintagmei *cultură forestieră,* substantivul-centru de grup mai poate dezvolta, în limbajul forestier, un al doilea sens (secundar) și anume poate desemna o persoană care are vaste cunoștințe referitoare la domeniul forestier.

peisaj < fr. *paysage***,** it. *paesaggio*, s.n., „ 1. parte din natură care formează un ansamblu artistic și este cuprinsă dintr-o singură privire; privelițe; aspect propriu unui teritoriu oarecare, rezultând din combinarea factorilor naturali cu factorii creați de om. 2. gen de pictură sau de grafică având ca obiect reprezentarea cu precădere a priveliștilor din natură; (concr.) tablou, fotografie care reprezintă un peisaj (1). 3. descriere, reprezentare a naturii în opere literare; compoziție literară descriptivă. 4. titlu dat unor compoziții muzicale descriptive imaginând prin onomatopee tablouri din natură.” (DEX, 879). Sintagma *peisaj forestier* actualizează primul sens și denumește aspecte proprii unui teritoriu acoperit cu elemente de vegetație forestieră, rezultând din combinarea factorilor naturali cu factorii creați de om.

puiet < format prin derivare *pui* + sufixul „*-et*”, „(cu sens colectiv) 1. S. n. mulțime de pui[1] (I 1, 2). ♦ Pești mici (în prima lor perioadă de viață) servind adesea la repopularea apelor naturale. 2. S. n. larve (de albine). 3. S. m. plante lemnoase tinere care se transplantează în altă parte; *p. gener.* plante tinere” (DEX, 989). Sintagma *puiet forestier* actualizează sensul 3, acceptând și formă de plural (*puieți*).

specie < lat. *species*, cf. fr. *espèce*, s.f., „1. (Biol.) categorie sistematică fundamentală subordonată genului, care cuprinde animale și plante cu trăsături și însușiri comune. 2. soi, fel,

BDD-V5193 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-22 21:00:26 UTC)

varietate; clasă, categorie. 3. (Log.) noțiune care cuprinde un grup de obiecte cu însușiri esențiale comune și care se subordonează genului ” (DEX, 1145). Sintagma *specie forestieră* este uzuală cu primul sens, denumind specii ale faunei și florei existente în zonele forestiere (de exemplu: *specii forestiere răşinoase, specii forestiere foioase*[27]).

2.5.Substantivul-centru de grup denumește noțiuni abstracte: *biometrie forestieră, climatologie forestieră, ecofiziologie forestieră, ecologie forestieră, ecosistem forestier, genetică forestieră, marketing forestier, tipologie forestieră.* În cadrul acestei grupe de sintagme, constatăm prezența gradului de specializare mai ridicat al substantivelor-centru de grup. Acești termeni se regăsesc numai în uzul specialiștilor din domeniul biologiei, geografiei, silviculturii ș.a., fiind termeni științifici interdisciplinari. Atașarea determinantului *forestier* le individualizează (restrânge) domeniul de aplicare.

biometrie< fr *biométrie,* s.f., „cercetare a organismelor și organelor prin măsurare” (DEX, 115). Prin analogie cu definiția din DEX, putem defini *biometria forestieră* ca *cercetarea, prin măsurare, a organismelor și a organelor existente în unități de cultură forestieră/stațiune forestieră*.

climatologie< fr *climatologie*, s.f., „știința care studiază clima de pe glob și importanța ei pentru viața organică” (DEX, 214). Sintagma *climatologie forestieră* desemnează totalitatea factorilor climatici care influențează tipurile de zone forestiere („existența, forma și productivitatea pădurii”[28]).

ecofiziologie[29]< după engl. *ecophysiology*, s.f., „disciplină care studiază fiziologia diferitelor grupe de organisme în corelație cu mediul natural.” (DAN, 342). Sintagma *ecofiziologie forestieră* desemnează studiul organismelor care compun unitățile teritoriale forestiere (vegetație, faună).

ecologie < fr. *écologie*, s.f., „știință care se ocupă cu studiul relațiilor dintre organisme și ambianța lor, la nivel de individ, populație sau comunitate” (DEX, 371). Sintagma nominală e*cologie forestieră* denumește „studiul tipologiei, structurii, diversității biologice și a dinamicii ecosistemelor forestiere în vederea îmbunătățirii măsurilor de conservare a diversității biologice a pădurilor și fundamentării măsurilor de gestionare durabilă a acestora”[30].

ecosistem < fr. *écosystème*, s.n., **„**ansamblu format din biotop și biocenoză, în care se stabilesc relații strânse atât între organisme, cât și între acestea și factorii abiotici.” (DEX, 372). Sintagma *ecosistem forestier* desemnează ansamblul format din biotop (mediul abiotic sau mediul forestier, alcătuit din ecotop și geotop) și biocenoză (mediul biotic format din subsistemele: fitocenoza și zoocenoza) și relațiile stabilite între acestea[31].

genetică < fr. *génétique*, s.f., adj., „1. s. f. știință a eredității și a variabilității organismelor care se ocupă cu studiul mecanismelor de înregistrare codificată a informației ereditare, de replicarea și modificarea sa prin mutații, recombinare etc.. 2. adj. care aparține geneticii (**1**) sau genezei,

[27] Iancu, Apetroaie, Leca, Cucerzan, 2010: 13,21.
[28]Tkacenko, 1955: 67.
[29]Neînregistrat în DEX sau în MDA, 2010. Acesta este motivul pentru care am redat definiția înregistrată în DAN.
[30]http://www.icas.ro/Ecologie-Forestiera, 01.11.2018, *Ecologie forestieră.*
[31]Vezi silvic.usv.ro/cursuri/silvobiologie_id.pdf, 01.11.2018, *Silvicultură pentru învățământ la distanță. Note de curs pentru învățământul la distanță*, p. 34-35.

BDD-V5193 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-22 21:00:26 UTC)

privitor la genetică sau la geneză". (DEX, 471). Pentru sintagma *genetică forestieră*, ne pliem pe definiția dată omonimului cu valoare nominală (sensul 1).
marketing < engl. *marketing*, s.n.„„1. ansamblul activităților prin care producția este orientată și adaptată cererilor prezente și viitoare ale consumatorului. 2. disciplină științifică care studiază marketingul". (DEX, 683) Sintagma *marketing forestier* desemnează totalitatea activităților privind organizarea și desfășurarea procesului de valorificare a lemnului și a produselor forestiere, proces bazat pe studiul de piață – pe identificarea nevoilor beneficiarilor direcți și a beneficiarilor indirecți.
tipologie < fr. *typologie*, s.f., „1. studiere sau determinare a tipurilor în care se pot clasifica obiectele, fenomenele etc. dintr-un domeniu oarecare. ♦ studiere a caracteristicilor structurale sincronice ale uneia sau mai multor limbi. 2. ramură a psihologiei care se ocupă cu studiul trăsăturilor psihice caracteristice ale oamenilor" (DEX, 1243). Sintagma *tipologia forestieră* actualizează primul sens al definiției, cu aplicare strictă în domeniul forestier (pot fi identificate tipuri de păduri, tipuri de soluri ș.a.m.d.).

3. Sintagme nominale în uz

O parte din sintagmele nominale bimembre identificate în uz au o circulație largă, fiind cunoscute și utilizate atât de către specialiști, cât și de către vorbitorii limbii comune. Altele, însă, au un grad de specializare ridicat și, implicit, o circulație restrânsă, fiind accesibile numai specialiștilor. În continuare vom exemplifica, în uz, numai sintagmele nominale bimembre care au un grad de specializare ridicat și care sunt cunoscute și utilizate numai de către specialiștii din domeniul forestier.
resursă forestieră și *ecosistemforestier* „Ele [informațiile IFN] vor fi utilizate, de asemenea, in procesele decizionale cu privire la dezvoltarea industriei forestiere si colaborarea intersectoriala, la furnizarea de informatii despre *resurseleforestiere* catre organismele nationale si internationale, pentru a oferi informatii privind stocarea carbonului si diversitatea biologica a *ecosistemelorforestiere* etc." (https://www.gazetadeagricultura.info/plante/silvicultura/18829-au-fost-publicate-rezultatele-inventarului-forestier-national.html, 16.11.2018, *Au fost publicate rezultatele Inventarului Forestier National*);*biometrie forestieră* „Activitatea de *biometrie forestieră* abordează o problematică specifică de dendrometrie, auxologie, dendrocronologie, monitorizare şi economie forestieră." (http://www.icas.ro/Biometrie-Forestiera, 01.11.2018, *Biometrie forestieră*); *genetică forestieră* „Cercetarea în domeniul *geneticii forestiere* vizează două categorii de specii. Prima categorie cuprinde speciile cu ciclu de viaţă scurt (între 40 şi 100 de ani) care deţin un loc important în economie: molid, brad, pini, plopi." (http://www.bucovina-forestiera.ro/article/marcheri-genetici-moleculari-ai-speciilor-forestiere/, 28.10.2018, *Marcheri genetici moleculari ai speciilor forestiere*); *ecofizilogie forestieră* „Activitatea de cercetare stiintifica se desfasoara in cadrul unor programe de cercetare multidisciplinare, nationale si internationale, avand obiective specifice domeniului forestier: ecologie forestiera, *ecofiziologie forestiera*, pedologie si statiuni forestiere, genetica forestiera, management forestier, silvotehnica, geomatica forestiera, protectia padurilor, biologia si managementul vanatului si a solmonidelor."
(http://www.rasfoiesc.com/business/agricultura/silvicultura/CERCETAREA-STIINTIFICA-DIN-SIL45.php, 01.11.2018, *Cercetarea științifică din silvicultură și învățământul de profil, pârghii importante ale promovării durabilității în gestionarea pădurilor*).

Concluzii

Determinantul adjectival adjectival *forestier* ajută la terminologizarea unor cuvinte din fondul lexical comun, limitând extensiunile semantice ale substantivelor – centru de grup nominal. În

BDD-V5193 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-22 21:00:26 UTC)

cadrul sintagmelor nominale bimembre, topica adjectivului *forestier* este fixă, adjectivul *forestier* fiind mereu postpus substantivului – centru de grup nominal. Centrul de grup al acestor sintagme este fie substantiv comun „propriu-zis", fie un substantiv de origine verbală – cuvânt nou obținut prin derivare cu sufixe (*cartare, exploatare, lucrare* ș.a.m.d.) sau prin compunere prin abreviere (*taf*), fie substantive – neonime (*marketing, ecofiziologie*) – fapt care demonstrează receptivitatea terminologiei – ca limbaj specializat – la formarea de noi cuvinte din baze lexicale existente în limbă și față de neonimie. Aceste sintagmele nominale respectă regulile combinatorii specifice sistemului lingvistic românesc și sintaxei limbii române.

Multe sintagme au utilizări în limba comună (sunt accesibile și nespecialiștilor), fiind în curs de banalizare. Altele au un grad de specializare mai înalt, fiind accesibile specialiștilor.

Varietatea sintagmelor nominale reflectă dezvoltarea domeniului în timp.

BIBLIOGRAPHY

Academia Română, *Dicționarul explicativ al limbii române*, București, Editura Univers Enciclopedic, 2016.
Academia Română, *Micul dicționar academic*, vol. I-II, București, Editura Univers Enciclopedic Gold , 2010.
Cabré, Maria Théresa, *La terminologie. Théorie, méthode et applications*, Ottawa, Paris, Presse de l'Université d' Ottawa et Armand Colin, 1998.
Cabrè, Maria Teresa, *Theories of Terminology. Their Description, Prescription and Explanation*, în *Terminology* 9:2 (2003), p.163-199.
Giurescu, C., Constantin, 1976, Istoria pădurii românești din cele mai vechi timpuri pînă astăzi", București, Editura CERES.
Iancu, I., Apetroaie, I., Leca, A., Cucerzan, S., *Silvicultură – Manual pentru clasa a IX-a*, București, Editura CD PRESS, 2010.
Marcu, Florin, *Dicționar actualizat de neologisme*, București, Editura Saeculum Vizual, 2015.
Palaghianu, Ciprian, *Analiza regenerării pădurii: perspective statistice și informatice*, Suceava, Editura Universității „Ștefan cel Mare", 2015.
Pavel, Eugen, Rucăreanu, Costin, *Introducere în terminologie*, București, Editura Academiei Române, 2001.
Tkacenko, M.E., *Silvicultura generală*, București, Editura Agro-Silvică de Stat, 1955.
http://www.icas.ro/
http://www.rosilva.ro/
silvic.usv.ro/cursuri/silvobiologie_id.pdf

BDD-V5193 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-22 21:00:26 UTC)